

OBSAH

Upozornění.....	10
Používané zkratky	11
Oddíl A: Východiska.....	13
I. Vnitrostátní, mezinárodní a evropský rozměr práva	13
1. Úvodní poznámky.....	13
2. Vnitrostátní právo	13
3. Mezinárodní právo (= mezinárodní právo veřejné)	15
4. Právo Evropské unie (dříve také komunitární právo, právo Společenství).....	17
Oddíl B: Mezinárodní právo	20
II. Mezinárodní právo (veřejné) – pojem, specifika, subjekty	20
1. Pojem a specifika mezinárodního práva	20
2. Subjekty mezinárodního práva.....	22
<i>a) Státy.....</i>	<i>22</i>
<i>b) Mezinárodní organizace .....</i>	<i>24</i>
<i>c) Další subjekty mezinárodního práva (zde se jimi dále nezabýváme).....</i>	<i>24</i>
3. Koncepce vztahu mezinárodního a vnitrostátního práva.....	24
III. Pojem mezinárodní smlouvy a smluvního práva mezinárodního a vnitrostátního ...	25
1. Pojem a označení mezinárodní smlouvy, její části	25
2. Smluvní právo mezinárodní	26
3. Vnitrostátní právo mezinárodních smluv.....	26
4. Třídění mezinárodních smluv.....	27
<i>a) Počet smluvních stran .....</i>	<i>27</i>
<i>b) Možnost přístupu k mnohostranné smlouvě .....</i>	<i>27</i>
<i>c) Forma smlouvy.....</i>	<i>27</i>
<i>d) Úroveň sjednání smlouvy.....</i>	<i>28</i>

e) <i>Obsah smlouvy z hlediska věcného</i>	28
f) <i>Normativní obsah smlouvy, smlouvy „inter partes“ a „erga omnes“</i>	28
g) <i>Smlouvy „self-executing“</i>	29
5. Zásady mezinárodního smluvního práva	29
a) <i>Zásada „pacta sunt servanda“</i>	30
b) <i>Zásada dobré víry</i>	30
c) <i>Zásada smluvní volnosti a svobodné vůle stran</i>	30
d) <i>Zásada nezávaznosti smluv pro třetí strany</i>	31
e) <i>Zásada vyloučení zpětné působnosti smluv</i>	31
f) <i>Zásady lex posterior derogat legi priori a lex specialis derogat legi generali</i>	31
IV. Vznik mezinárodní smlouvy	32
1. Sjednání textu smlouvy	32
a) <i>Sondáž a expertní jednání</i>	32
b) <i>Přijetí a autentifikace textu</i>	32
2. Schvalování smluv	33
a) <i>Vnitrostátní procedura schvalování mezinárodních smluv</i>	33
b) <i>Kategorizace smluv podle Ústavy ČR pro účely schvalování</i>	33
3. Vyjádření definitivního souhlasu se smlouvou po jejím vnitrostátním schválení	34
4. Vstup smlouvy v platnost	36
5. Platnost a účinnost mezinárodní smlouvy. Prozatímní provádění smlouvy	37
6. Prezentace textu a jazyk smlouvy	38
a) <i>Smlouvy dvoustranné</i>	38
b) <i>Smlouvy mnohostranné</i>	38
7. Technické zajištění právního života smlouvy	39
8. Výhrady k mezinárodním smlouvám	39
a) <i>Pojem výhrady</i>	39
b) <i>Přípustnost výhrady</i>	40
9. Výklad mezinárodních smluv	40
10. Vyhlášení mezinárodních smluv v ČR	41
V. Mezinárodní smlouva v českém vnitrostátním právu. Její bezprostřední závaznost pro vnitrostátní subjekty (jednotlivce)	43
1. Úvodní předpoklad	43

2. Závaznost mezinárodní smlouvy v oblasti vnitrostátního práva	43
<i>a) Smlouvy, předmětem jejichž úpravy jsou vnitrostátní právní vztahy</i>	43
<i>b) Smlouvy přímo (legislativně technicky) použitelné na právní poměry vnitrostátních subjektů (smlouvy „self-executing“)</i>	45
<i>c) Aplikace a použití smlouvy</i>	46
3. Uvedení mezinárodní smlouvy do vnitrostátního práva.....	46
4. Odkaz na mezinárodní smlouvy (v ústavě, v jednotlivých zákonech) a jeho právní účinky	48
<i>a) Podmínky odkazu</i>	48
<i>b) „Právní síla“ (postavení) mezinárodní smlouvy ve vnitrostátním právu</i>	49
<i>c) Platnost mezinárodní smlouvy a její účinky z hlediska vnitrostátního práva</i>	50
<i>d) Vyhlášení mezinárodní smlouvy jako podmínka její přímé vnitrostátní závaznosti</i> . 51	
<i>e) Zvláštní kategorie mezinárodních smluv podle čl. 10a Ústavy</i>	51
<i>f) Vztah mezinárodních smluv a Ústavy ČR</i>	51
Výňatky z Ústavy České republiky	52
Oddíl C: Právo Evropské unie	54
Úvodní informace o EU.....	54
VI. Evropská integrace a vznik Evropských společenství a Evropské unie. Současný stav	54
1. Základ evropské integrace po druhé světové válce.....	54
2. Nová metoda integrace: nadstátnost.....	55
3. Stadia integrace. Evropská společenství a Evropská unie	56
<i>a) Vznik a počáteční vývoj Evropských společenství</i>	56
<i>b) Vznik Evropské unie</i>	57
4. Povaha a právní postavení Společenství a Unie: nadstátnost (supranacionalita).....	59
5. Právní subjektivita Společenství a Unie.....	60
6. Charakter Evropské unie v současnosti.....	61
7. Smlouva o ústavě pro Evropu	62
8. Žhavá současnost – Lisabonská smlouva.....	63
9. Povaha Evropské unie z hlediska státoprávního.....	64

10. Rekapitulace systému EHS – ES – EU od počátku do současnosti	65
VII. Organizační struktura Evropské unie	66
1. Úvodní přehled organizační (institucionální) struktury ES a EU	66
2. Evropská komise.....	67
<i>a) Pravomoci Komise</i>	67
<i>b) Složení</i>	68
3. Rada Evropské unie	70
<i>a) Složení</i>	70
<i>b) Pravomoci</i>	70
<i>c) Hlasování v Radě</i>	71
<i>d) Výbor stálých zástupců (COREPER)</i>	72
4. Evropská rada	72
5. Evropský parlament	73
<i>a) Vývoj</i>	73
<i>b) Pravomoci</i>	73
<i>c) Složení</i>	74
6. Soudní dvůr EU	75
<i>a) Úvodní poznámky</i>	75
<i>b) Soudní dvůr (býv. Soudní dvůr ES)</i>	76
<i>c) Tribunál (býv. Soud prvního stupně)</i>	77
<i>d) Specializované soudy – Soud pro veřejnou službu</i>	77
<i>e) Procesní předpisy a senátní struktura soudů</i>	78
<i>f) Řízení před Soudním dvorem EU</i>	78
7. Účetní dvůr	80
8. Evropská centrální banka	80
9. Další pomocné orgány	80
10. Evropská investiční banka.....	80
11. Tzv. demokratický deficit v EU	81
VIII. Právní systém EU. Prameny unijního práva	82
1. Systém práva Evropské unie	82
2. Akty členských států (primární právo).....	83
3. Akty orgánů Unie (sekundární právo).....	84

<i>a) Druhy aktů Unie</i>	84
<i>b) Legislativní pravomoci a postupy Unie</i>	86
<i>c) Základní formální náležitosti aktů Unie</i>	87
4. Obecné zásady unijního práva.....	88
5. Evropský soudní dvůr jako tvůrce práva – právní povaha jeho rozhodnutí.....	88
6. Závaznost a aplikace unijního práva v členských státech.....	89
<i>a) Přímý účinek unijního práva</i>	89
<i>b) Přednost unijního práva</i>	89
IX. Vynucování unijního práva	91
1. Řízení proti členskému státu, který porušil povinnost stanovenou unijním právem	91
<i>a) Řízení před Komisí v rámci její kontrolní pravomoci</i>	91
<i>b) Fáze soudního řízení (před Soudním dvorem)</i>	92
<i>c) Postih státu, který nerespektuje rozhodnutí SD (čl. 260 SFEU)</i>	93
2. Řízení proti jednotlivci, který porušil povinnost stanovenou unijním právem.....	95
Příloha 1: Ukázka rozsudku ESD ve věci Komise proti ČR	97
Příloha 2: Okruhy ke zkoušce	100